

**ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA DERS DIŞI SPORTİF ETKİNLİKLERE
KATILAN ÖĞRENCİLERİN SOSYO-EKONOMİK YAPILARININ
ARAŞTIRILMASI***
(Giresun ve Trabzon Örneği)

TAMER CİVİL¹; MEHMET KOÇAK²

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Giresun ve Trabzon illerinde ortaöğretim kurumlarında ders dışı sportif etkinliklere katılan öğrencilerin sosyo-ekonomik yapılarının ve sportif etkinlik tercihlerinin incelenmesidir. Araştırmada nicel çalışma deseni kapsamında tarama (survey) yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Giresun ilinden 280 ve Trabzon ilinden 320 öğrenci oluşturmaktadır. Anket formundan elde edilen veriler frekans ve yüzde olarak sunulmuştur. Kategorik değişkenler Ki Kare analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre; Öğrencilerin çoğunluğu ailelerini ekonomik olarak orta düzeyde gördüklerini belirtmişlerdir. Her iki ilde de öğrencilerin sportif tercihleri futbol, voleybol, basketbol branşlarında yoğunlaşmıştır. Cinsiyet ve spor dalı değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p < .05$). Öğrencilerin katıldıkları sportif etkinlikler ile anne ve baba eğitim durumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p < .05$). Araştırmanın örnekleminde elde edilen bulgulara göre her iki şehirdeki aileler arasında sosyo-ekonomik açıdan çok büyük farklılıklar bulunmamaktadır. Kız öğrencilerin sportif aktivitelere daha fazla dahil edilmesi ve branş çeşitliliğinin artırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ders dışı sportif etkinlikler, Ortaöğretim, Sosyo-Ekonomik yapı

**INVESTIGATION OF SOCIO-ECONOMIC STATUS IN HIGH SCHOOL
STUDENTS PARTICIPATING IN SCHOOL-BASED EXTRACURRICULAR
SPORTS ACTIVITIES**
(Giresun And Trabzon Sample)

ABSTRACT

The aim of study was to investigation states of socio – economic status of high school students who participating in school-based extracurricular sports activities in Giresun and Trabzon. The qualitative research design was used in the study,. The sample of study consisted 280 students living in Giresun and 320 students living in Trabzon. The data obtained from the questionnaire were presented as frequency and percentage. Categorical variables were analyzed by Chi square analysis method. The majority of students have shown their families economically at moderate level. The sports preferences of students are concentrated in football, volleyball and basketball in both cities. There was a significant relationship between gender

* Yüksek lisans tezinden hazırlanmıştır.

¹ Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

² Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

and sport variables ($p < .05$). There was a significant relationship between sportive activities attended by students and parental education status in both cities ($p < .05$). According to the information obtained from the sample of the study, there was a no big differences between socio-economically between the families in both cities. It has emerged that girls are more involved in such activities and that the diversity of the branches has to be increased.

Key Words: *Extracurricular sports activities, Socio-Economic structure*

GİRİŞ

Çağımızda insan yaşantısında meydana gelen hızlı değişim ve teknolojik gelişmeler, bireyleri her alanda yeni koşullara ayak uydurmaya zorlamaktadır. Kuşkusuz bu yeni durumlara uyum sağlamanın yolu da eğitimden geçmektedir (Karaküçük, 1989a). İnsanlar varoluşlarından bugüne değin geçen zaman içerisinde; ihtiyaçlarını gidermede, sorunlarını çözüme kavuşturmada ve sahip oldukları bilgi ve yeteneklerini gelecek nesillere aktarmada kullandığı yol aslında daha önceleri kendisinin de adını koyamadığı “eğitim” yoludur (Asan, 1998). Beden eğitimi ve spor kültürü; insanlık tarihinin her döneminde görülen uygulamaları ile gelişmiş ve eğitimin her düzeyinin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir (Tamer ve Pulur, 2001). Genel eğitimin önemli bir parçası olan beden eğitimi ve spor; bireylerin fiziksel etkinlikler yani hareketler yoluyla eğitimini sağlayarak her bireyin hareket seviyesinin en üst düzeye çıkmasına yardımcı olmaktadır (Yavaş ve İlhan, 1996). Ortak kültür programları içinde yer alan beden eğitimi ve sporun kültürel boyutlarına bakıldığında özellikleri, işlevi ve dinamiği açısından tüm toplumları gün geçtikçe daha yakından ilgilendiren bir düzeye ulaştığı görülmektedir. Tüm toplumlarda beden eğitimi ve spor sosyal ilişkileri daha insancıl, barışçı ve demokratik ilkeler doğrultusunda geliştirmede geçerli etkinliklerden biri durumunda olan spor, insanı insan gibi yetiştirme uğraşlarında plan ve programlarda hiç göz ardı edilmemesi gereken bilimsel bir eğitim aracıdır (Kara, 1991).

Gelişen teknolojinin, hızlı kentleşmenin ve diğer hayat şartlarının bireylere getirdiği bunalım ve baskıları azaltmak, bunların insan üzerindeki olumsuz fizik ve moral etkilerini hafifletmek, dolayısıyla sağlıklı bir toplum yaratmak için beden eğitimi ve spor faaliyetleri insan hayatında vazgeçilmez bir alışkanlık haline gelmelidir. Bu alışkanlığın verileceği en uygun yaş grubunu da ilk ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrenciler oluşturmaktadır (MEB, 1997). Ders dışı etkinlikler; öğrencilerin zorunlu olarak katılmaları gereken ve önceden belirlenmiş bir müfredatı içeren derslerin dışında, tamamen öğrencilerin kendi arzu ve tercihleri istikametinde katıldıkları her türlü spor, resim, tiyatro ve edebiyat gibi faaliyetleri kapsamaktadır. Okullarımızda ders dışı etkinlik tercihlerinde; öğrenciler ağırlıklı spor üzerine yoğunlaşmıştır. (Karaküçük, 1999b). Öğrencilerin sadece beden eğitimi dersleri ile beden eğitimi ve sporun amaçlarına uygun, yeterli gelişim düzeyine ulaşabilmeleri oldukça zordur.

Bu nedenle okul içinde ders dışı sportif etkinliklere büyük önem verilmekte ve bu çalışmalar tüm öğrencilerin katılımına imkân verecek biçimde düzenlenmektedir (MEB, 1997).

Sosyo-ekonomik yapı insanların yaşantısını doğrudan etkisi altına almaktadır. Sosyal yapıyı oluşturan ana kitle nüfustur. Nüfusun mutlak miktarı, cinsiyete göre dağılımı ve artış hızı, kentsel ve kırsal yaşantı, meslekteki durumu, iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımı, yaş gruplarına göre dağılımı, eğitsel seviyesi ve ekonomik durumları bir yerin sosyo-ekonomik yapısı hakkında bilgi vermektedir (Erkal, 1997). Çocukların ve gençlerin sosyal yaşantısı ve yaşam alışkanlıklarında ailenin önemi büyüktür. Ebeveynlerin çocuk ve gençlere öğrettiği boş zaman değerlendirme alışkanlıkları ailenin ekonomik düzeyine, eğitim durumuna ve mensup olduğu alt kültür gruplarına göre değişebilmektedir (Tezcan, 1982). Sosyo-ekonomik yapı kişileri her yönüyle kuşatan özellikler göstermekte ve bu yönüyle sporun yaygınlaşmasına ve kişilerin branş seçimine önemli katkılar sağlamaktadır (Pepe, 1998). Bu bağlamda çalışma öğrencilerin bireysel ve sosyal gelişimlerini destekleyen ve ülke sporunun alt yapısını oluşturan ders dışı sportif etkinliklere katılan öğrencilerin sosyo-ekonomik yapıları ve sportif etkinlik tercihleri arasında bir ilişki olup olmadığı hipotezini test etmek amacıyla Giresun ve Trabzon illerinde ortaöğretim kurumlarında ders dışı sportif etkinliklere katılan öğrencilerin sosyo-ekonomik yapılarının ve sportif etkinlik tercihlerinin incelenmesidir.

MATERYAL ve YÖNTEM

Araştırmanın evrenini Giresun ve Trabzon il merkezlerindeki ortaöğretim öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini bu illerin merkez ilçelerindeki aynı türde yedişer ortaöğretim kurumunda ders dışı egzersiz programlarına katılan 647 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplamak için araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Araştırma öncesinde pilot uygulama (n=36) gerçekleştirilerek, araştırmada kullanılan anketin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Anket formunda yer alan soruların yüzey geçerliliği, soruların konunun uzmanları tarafından değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilmiştir. Buna ek olarak, pilot uygulama esnasında öğrencilere ifadelerle yanıt verdikten sonra ifadelerden ne anladıkları sorularak; ifadelerin ölçmek istenen unsurlara göre ölçme özelliğine sahip olup olmadığı incelenmiştir. Pilot çalışmada yer alan deneklerin bir kısmına (n=11) anket uygulaması bir süre sonra tekrar edilmiş ve soruların test tekrar test katsayıları hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre (.82 ile .96 arasında değişmektedir) anketin güvenilir olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada uygulanan geçerli anket sayısı Giresun ilinde 280 ve Trabzon ilinde 320 olmak üzere toplam 600'dür. Öğrencilerin sorulara verdiği cevaplar frekans dağılımları ve yüzde olarak sunulmuştur. Kategorik değişkenler arasındaki ilişkiyi test etmek için Ki Kare

analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmada istatistiksel anlamlılık d¼zeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Öğrencilerin cinsiyet, yaş ve gelir durumuna göre dağılımı

Değişken	Alt Grup	Giresun		Trabzon		Toplam
		f	%	f	%	f
Cinsiyet	Erkek	180	64,3	194	60,6	374
	Kız	100	35,7	126	39,4	226
Yaş	18 Yaş	40	14,3	42	13,1	82
	17 Yaş	96	34,3	99	30,9	195
	16 Yaş	85	30,4	59	18,4	144
	15 Yaş	59	21,1	120	37,5	179
Gelir Durumu	Üst düzey	59	21,1	70	21,9	129
	Orta düzey	188	67,1	226	70,6	414
	Alt düzey	33	11,8	24	7,0	57
Toplam		280	100	320	100	600

Araştırmada Tablo 1'deki veriler incelendiğinde; her iki ilde de araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin yarısından fazlasının erkeklerden oluştuğu gör¼lmektedir. Ayrıca yaş frekansları bakımından Giresun ilindeki öğrencilerin en fazla yoğunlaştığu yaşın 17, Trabzon ilindeki öğrencilerin ise 15 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin ailelerini ekonomik olarak hangi düzeyde gördüğu incelendiğinde; her iki ilde de öğrencilerin yarısından fazlasının, ailelerini ekonomik olarak orta düzeyde gördüğu saptanmıştır.

Tablo 2. Spor Dallarına Göre Dağılım

Değişken	Giresun		Trabzon		Toplam
	f	%	f	%	f
Futbol	76	27,1	126	39,4	202
Hentbol	20	7,1	28	8,8	48
Voleybol	87	31,1	74	23,1	161
Basketbol	66	23,6	41	12,8	107
Atletizm (Kros)	12	4,3	3	0,9	15
Raket Sporları	12	4,3	16	5,0	28
Mücadele Sporları	7	2,5	21	6,6	28
Yüzme	0	0,0	11	3,4	11
Jimnastik	0	0,0	0	0,0	0
Toplam	280	100	320	100	600

Tablo 2’deki verilere göre; her iki ilde de öğrencilerin çoğunlukla futbol, voleybol ve basketbol ile ilgilendiği saptanmıştır.

Tablo 3. Cinsiyet ile Spor Dalı Değişkenlerinin Analizi

Değişkenler	Giresun				Trabzon			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Futbol	3	3	73	41	9	7	117	60
Hentbol	-	-	20	11	16	13	12	6
Voleybol	71	71	16	9	62	49	12	6
Basketbol	13	13	53	29	11	9	30	15
Atletizm (Kros)	7	7	5	3	2	2	1	1
Raket Sporları	5	5	7	4	12	9	4	2
Mücadele Sporları	1	1	6	3	8	6	13	7
Yüzme	-	-	-	-	6	5	5	3
Toplam	100	100	180	100	126	100	194	100

Tablo 3’te sunulan her iki ilde de cinsiyet ile spor dalı değişkenleri arasında anlamlı düzeyde bir ilişki (Giresun ili: $\chi^2=135,966$ $p=0,00$; Trabzon ili: $\chi^2=132,897$ $p=0,00$) bulunmuştur. Buna göre; Giresun ilindeki erkeklerin yarısına yakınının (%41) futbolla; kızların

ise çoğunluğunun (%71) voleybolla ilgilendiği tespit edilmiştir. Trabzon ilinde de benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. Buradaki erkeklerin yarısından fazlasının (%60) futbolla; kızların ise yaklaşık olarak yarısının (%49) voleybolla ilgilendiği tespit edilmiştir.

Tablo 4. Spor Dalı ile Baba Eğitim Durumu Analizi

TRABZON	İlkokula Devam Etmemiş		İlkokul		Ortaokul		Lise		Lisans ve Lisansüstü	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Futbol	3	38	35	43	27	46	33	32	28	41
Hentbol	-	-	15	18	1	2	11	11	1	1
Voleybol	4	50	17	21	13	23	27	26	13	19
Basketbol	-	-	3	3	2	4	20	19	16	23
Atletizm,Raket, Mücadele Sporları ve Yüzme	1	12	12	15	14	25	13	12	11	16
Toplam	8	100	82	100	57	100	104	100	69	100
X^2	74,433									
p	0,000*									

Tablo 5. Spor Dalı ile Baba Eğitim Durumu Analizi

GİRESUN	İlkokula Devam Etmemiş		İlkokul		Ortaokul		Lise		Lisans ve Lisansüstü	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Futbol	5	31	25	29	21	41	22	26	3	7
Hentbol	-	-	9	10	2	4	4	5	5	12
Voleybol	6	38	27	31	17	33	25	30	12	29
Basketbol	1	6	18	21	6	12	23	27	18	43
Atletizm,Raket, Mücadele Sporları ve Yüzme	4	25	8	9	5	10	10	12	4	9
Toplam	16	100	87	100	51	100	84	100	42	100
X^2	51,018									
p	0,02*									

Tablo 4 ve 5’te sunulan her iki ilde de ders dışı sportif etkinliklerde tercih edilen spor dalları ile baba eğitim durumu arasında anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Trabzon’da babası lise mezunu olan öğrencilerin %32’si futbolla ilgilenmektedir. Babası lisans ve lisansüstü mezunu olan öğrencilerin %41’i futbol, %23’ü ise basketbol ile ilgilendiği tespit edilmiştir. Giresun’da babası lise mezunu olan öğrencilerin ise %26’sı futbolla ilgilenmektedir. Giresun ilinde babası lisans ve lisansüstü mezunu olan öğrencilerin çoğunluğunun basketbol (%43) ve voleybol (%29) ile ilgilendiği saptanmıştır. Her iki ilde de babaları lisans ve lisansüstü mezunu olan öğrencilerin takım sporları dışındaki diğer sporları tercih etme oranları oldukça düşük bulunmuştur.

Tablo 6. Spor Dalı ile Anne Eğitim Durumu Analizi

TRABZON	İlkokula Devam Etmemiş		İlkokul		Ortaokul		Lise		Lisans ve Lisansüstü	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Futbol	11	44	44	40	24	38	33	40	14	37
Hentbol	2	8	18	16	2	3	5	6	1	2
Voleybol	8	32	25	23	14	22	21	26	6	16
Basketbol	2	8	5	4	6	9	17	21	11	29
Atletizm,Raket, Mücadele Sporları ve Yüzme	2	8	19	17	18	28	6	7	6	16
Toplam	25	100	111	100	64	100	82	100	38	100
X^2	66,894									
p	0,009*									

Tablo 7. Spor Dalı ile Anne Eğitim Durumu Analizi

GİRESUN	İlkokula Devam Etmemiş		İlkokul		Ortaokul		Lise		Lisans ve Lisansüstü	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Futbol	12	33	33	31	20	45	10	16	1	4
Hentbol	1	3	6	5	1	2	9	14	3	13
Voleybol	15	42	39	35	8	18	19	30	6	26
Basketbol	4	11	17	15	10	22	23	36	12	53
Atletizm,Raket, Mücadele Sporları ve Yüzme	4	11	16	14	7	15	3	4	1	4

Toplam	36	100	111	100	46	100	64	100	23	100
X^2	66,413									
p	0,002*									

Sportif etkinliklerde tercih edilen spor dalları ile anne eğitim durumu Tablo 5 ve 6'da sunuldu. Her iki ilde de ders dışı sportif etkinliklerde tercih edilen spor dalları ile anne eğitim durumu arasında anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Trabzon'da annesi lise mezunu olan öğrencilerin %41'inin, annesi lisans ve lisansüstü mezunu olan öğrencilerin de %37'sinin futbolla ilgilendiği; annesi lisans ve lisansüstü mezunu olan öğrencilerin %29'unun basketbol ile %16'sının ise voleybol ile ilgilendiği tespit edilmiştir. Giresun ilinde annesi lise mezunu olan öğrencilerin, %36'sının basketbol, %30'unun voleybol ile ilgilendiği; annesi lisans ve lisansüstü mezunu olan öğrencilerin yarısından çoğunun ise (%53) basketbol ile ilgilendiği saptanmıştır. Her iki ilde de lisans ve lisansüstü mezunu anneye sahip öğrencilerin takım sporları dışındaki diğer sporları tercih etme oranları oldukça düşük bulunmuştur.

TARTIŞMA

Araştırma kapsamında Giresun ve Trabzon illerinde ortaöğretim kurumlarında ders dışı sportif etkinliklere katılan öğrencilerin sosyo-ekonomik yapıları ve sportif etkinlik tercihlerini incelediğimiz çalışmamızda cinsiyet bakımından sportif etkinliklere katılımında erkek öğrencilerin oranının daha fazla olduğu görülmüştür. Mamak (2000), Zonguldak ilinde yapmış olduğu araştırmada, ortaöğretim kurumlarında okuyan sporcu erkek öğrencilerin, sporcu kız öğrencilere nazaran sayıca daha fazla olduğunu bulmuştur. Bu araştırmanın sonucu yapmış olduğumuz araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir. Araştırmada öğrencilerin cinsiyetleri ile yer aldıkları sportif etkinlikler arasında; her iki ilde de anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Buna göre; Giresun ilindeki erkek öğrencilerin yarısına yakını, Trabzon ilindeki erkek öğrencilerin ise yarısından fazlası futbolla ilgilenmektedir. Her iki ilde de kız öğrencilerin futbolla ilgilenme oranı düşüktür. Giresun ilindeki kız öğrencilerin büyük bir çoğunluğu, Trabzon ilindeki kız öğrencilerin ise yaklaşık yarısı voleybolla ilgilenmektedir.

Genel olarak, her iki il arasında sosyo-ekonomik yönden çok büyük farklılıklar ortaya çıkmamıştır. Ancak Trabzon ilindeki öğrenci ailelerinin eğitim ve gelir düzeyleri Giresun ilindeki öğrenci ailelerine göre daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Her iki ilde de sporcu öğrencilerin çoğunluğunun, ekonomik anlamda orta düzeydeki ailelerden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, Pepe'nin (2000) araştırmasındaki bulgularca desteklenmektedir. Ailelerini ekonomik olarak alt düzeyde görenlerin Giresun ilindeki oranının Trabzon iline göre

daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Ekonomik olarak üst düzeyde görenlerin oranı her iki ilde de birbirine yakın bulunmuştur.

Lisans ve lisansüstü eğitime sahip olan babaların oranının Trabzon ilinde Giresun iline göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Her iki ilde de genel itibariyle anne eğitim düzeylerinin düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin katıldıkları sportif etkinlikler ile babalarının eğitim durumu arasında, her iki ilde de anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Buna göre; Giresun ilinde babası lisans ve lisansüstü mezunu olan öğrencilerin yarısına yakınının basketbol ile %29'unun voleybol ile ilgilendiği sonucuna ulaşılmıştır. Trabzon ilinde ise babası lisans ve lisansüstü mezun olan öğrencilerin yarısına yakınının futbol ile babası lisansüstü mezunu olan öğrencilerin yarısına yakınının ise basketbolla ilgilendiği tespit edilmiştir. Göktaş'ın (1994) araştırmasındaki öğrencilerin spor dalı tercihleri bulgularımızı desteklenmektedir. Öğrencilerin katıldıkları sportif etkinlikler ile annelerinin eğitim durumu arasında her iki ilde de anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Buna göre; Giresun ilinde annesi lisans ve lisansüstü mezunu olan öğrencilerin yarısından fazlası basketbol ve %26'sı voleybol ile Trabzon ilinde annesi lisans ve lisansüstü mezunu olan öğrencilerin %37'sinin futbol ile yarısına yakınına ise voleybol ve basketbol ile ilgilendiği tespit edilmiştir.

Her iki ilde de futbol, voleybol ve basketbol branşlarının diğer branşlardan daha fazla tercih edildiği saptanmıştır. Bu sonuç Göktaş'ın (1994) araştırmasındaki bulgularca desteklenmektedir. Giresun ilinde voleybol branşının Trabzon ilinde ise futbol branşının daha çok tercih edildiği tespit edilmiştir. Çon (1995) Samsun ilinde yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin çoğunun futbolla ilgilendiklerini tespit etmiştir. Bu sonuç Trabzon ve Giresun illerindeki bulgularımızı desteklemektedir. Trabzon ilinde futbola katılanların oranının Giresun ilindekine göre yüksek olmasının nedeni Trabzon ilindeki amatör futbol kulüplerinin fazlalığıyla ve ilde futbola olan ilginin yoğunluğuyla açıklanabilir. Ayrıca yüzme ile ilgilenen öğrencilerin sadece Trabzon ilinde olduğu saptanmıştır. Her iki ilde de öğrencilere; atletizm, tenis, badminton, masa tenisi, yüzme, taekwondo, judo, karate, güreş, boks spor dalları tanıtılması ve öğrencilerin bu spor dallarına yönlendirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

SONUÇ

Etkinliklere katılan öğrencilerin çoğunluğunu erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Etkinliklere katılmaları için kız öğrencilerin daha fazla teşvik edilmesi gerekmektedir. Trabzon ilinde etkinliklere katılan öğrencilerin yoğunluğunu 15 yaşındaki 9. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Giresun ilinde 17 yaş grubunun daha yoğun olduğu göze çarpmaktadır. Giresun ilinde, 9. sınıf öğrencilerinin sportif etkinliklerde daha fazla oranla yer alması sağlanmalıdır. Okullar, bu şekilde kendilerine altyapı oluşturmalı ve sporu erken yaşta

sevdirmelidir. Ayrıca araştırma sonuçları ders dışı sportif etkinlikleri yöneten idarecilere ve öğretmenlere; öğrencilerin sosyo-ekonomik durumlarının ne düzeyde olduğuyula ve öğrencilerin sportif tercihleri hususunda sosyo-ekonomik durumun etkili olup olmadığıyla ilgili bilgi sağlamaktadır.

KAYNAKLAR

1. Asan, C. (1998). Öğretmenlik mesleğine giriş. Samsun: Kardeşler Ofset Matbaacılık.
2. Çon, M. (1995). Üst düzeyde (elit) spor yapanların sporayönelmelerinde ilk ve ortaöğretim kurumlarının etkisi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).
3. Erkal, M.E. (1997). Sosyolojik açıdan spor. İstanbul: Der Yayın Evi.
4. Göktaş, Z. (1994). Farklı sosyo-ekonomik yapıdaki ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin spora katılımlarına etki eden faktörler. Ankara: G. Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yük. Lisans Tezi).
5. Kara, H. (1991). Liselerde sportif yarışmalarda derece alan öğrencilerin akademik başarıları. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek lisans Tezi).
6. Karaküçük, S. (1989). Beden eğitimi öğretmenin eğitimi. Ankara: Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaası.
7. Karaküçük, S. (1999a). Okul yöneticilerinin ders dışı etkinliklere yaklaşımları. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 51-62.
8. Karaküçük, S. (1999b). Rekreasyon: boş zamanları değerlendirme. Ankara: Gazi Kitabevi.
9. Mamak, H. (2000). Zonguldak'ta spora katılımın sosyo-ekonomik boyutu. Ankara: G. Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).
10. MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (1997). İlköğretim kurumları, orta öğretim kurumları spor yarışmaları yönergesi. Ankara: 316
11. Pepe, H. (2000). Spor yapan ve yapmayan bayanların sosyo-ekonomik seviyelerinin araştırılması. Ankara: G. Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yük. Lisans Tezi).
12. Pepe, K. (1998). Isparta ve Burdur il merkezlerindeki lisanslı sporcuların sosyo-ekonomik yapıları. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).
13. Tamer, K. & Pular, A. (2001). Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri. Ankara: Kozan Ofset Mat. San. ve Tic. Ltd.
14. Tezcan, M. (1982). Sosyolojik açıdan boş zamanların değerlendirilmesi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
15. Yavaş, M. & İlhan, A. (1996). Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri. Bursa: Melisa Matbaacılık.